

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНТЕРАКТИВНИЙ ТРЕНІНГ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОСТІ»

Лектор курсу			Москаленко Лариса Миколаївна , кандидат філософських наук, доцент кафедри		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в Moodle		e-mail: larisamoskalenko292@gmail.com ; сторінка курсу в Moodle – http://dl.dut.edu.ua/course/view.php?id=1195	
Галузь знань					Рівень вищої освіти		бакалавр	
Спеціальність					Семестр		8	
Освітня програма					Тип дисципліни		Вибіркова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
	5	150	12	12	26	-	100	
АНОТАЦІЯ КУРСУ								
Мета курсу:	сприяти формуванню у студентів комунікативної компетенції та комунікативних навичок необхідних для успішної реалізації на всіх етапах професійної взаємодії.							
Компетентності відповідно до освітньої програми								
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)					Hard-skills / Спеціальні компетентності (СК)			
ЗК1. Біоетична і соціо-комунікативна компетентність. Вміння спілкуватись у колективі та здатність діяти соціально-відповідально, з розумінням етичних принципів та застосуванням правових норм. ЗК2. Мультикультурна толерантність. Усвідомлення соціокультурного розмаїття в міжспільнотних комунікаціях. ЗК3. Адаптивність і комунікабельність, вміння ефективно спілкуватись, готовність до кооперації з колегами та роботи в колективі.					СК4. Здатність поєднувати теорію і практику професійної діяльності з метою вирішення теоретичних та практичних завдань, соціально значущих проблем, протиріч та проблемних ситуацій СК5. Здатність до задоволення потреб клієнта при вирішенні соціальних проблем.			
Програмні результати навчання (ПРН)								
ПРН12. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, організувати ефективну взаємодію членів групи у робочому процесі та неформальній ситуації, створювати сприятливий соціально-психологічний клімат у колективі, попереджати та розв'язувати конфлікти. ПРН14. Здатність приймати управлінські рішення в процесі соціальної діяльності. ПРН16. Здатність здійснювати професійну діяльність і приймати обґрунтовані рішення, керуючись засадами соціальної відповідальності, правових та етичних норм.								

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінюванн я за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1 Основи комунікативної компетенції			
<p>Тема 1. Основи комунікативної компетенції</p> <p>Знати: компетенція та компетентність. Загальні та професійні компетенції соціолога. Роль комунікативної компетенції. Теорії комунікацій.</p> <p>Вміти: використовувати навички підвищеної ефективності комунікації у незбалансованій групі</p> <p>Формування компетенцій:ЗК1, ЗК2, СК3</p> <p>Результати навчання:ПРН12, ПРН14, ПРН16</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-3, 12.</p>	Лекція 1	8	Лекція-візуалізація, експрес опитування студентів, робота в малих групах.
	Практичне Заняття 1		Усне опитування, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Семінарське заняття 1		Мозковий шторм, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
<p>Тема 2. Ефективна комунікація. Забезпечення зворотного зв'язку</p> <p>Знати: всі етапи процесу комунікації, їх особливості та вплив на прийняття рішень.</p> <p>Вміти: отримувати зворотній зв'язок як важливої складової процесу комунікації у прийнятті важливих рішень.</p> <p>Формування компетенцій:ЗК4, ЗК8, СК4</p> <p>Результати навчання:ПРН1, ПРН12, ПРН14</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 3–8</p>	Лекція 2	12	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Практичне заняття 2		Усне опитування, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Практичне заняття 3		Мозковий шторм, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
	Семінарське заняття 2		Обговорення презентацій, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
<p>Тема 1. Основи комунікативної компетенції</p> <p>Тема 2. Ефективна комунікація. Забезпечення зворотного зв'язку</p>	Самостійна робота	5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зародження ідеї, кодування, вибір каналу. Декодування. 2. Ефективність зворотного зв'язку. 3. Вплив технологічного прогресу та цифрових революцій на формування вимог до продуктивності особистості. 4. Soft та hardskills. 5. Роль комунікативності в сучасному професійному розвитку.
Розділ 2 Формування професійних комунікативних компетенцій			
<p>Тема 3. Командна робота. Основи комунікативної взаємодії на різних етапах формування команди.</p> <p>Знати: ознаки ефективної команди та стадії її розвитку.</p> <p>Вміти: визначати найбільш ефективні методи командної роботи.</p> <p>Формування компетенцій:ЗК11, ЗК22, СК4</p> <p>Результати навчання:ПРН12, ПРН114, ПРН116</p>	Лекція 3	6	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Практичне заняття 4		Мозковий шторм, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
	Практичне заняття 5		Обговорення презентацій, навчальна дискусія, вирішення практичних задач

Рекомендовані джерела: 4, 7-9.	Практичне заняття 6		Ділова гра «Основні етапи командотворення», обговорення результатів.
	Семінарське заняття 3		Обговорення презентацій, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
Тема 4. Конфлікти: особливості комунікативної взаємодії у вирішенні конфліктів Знати: основні теорії конфліктології; стадії розвитку конфлікту; роль конфлікту у формуванні команди. Вміти: вміти аналізувати конфліктні ситуації; визначати стилі конфліктів; використовувати результати конфлікту для підвищення ефективності роботи в команді. Формування компетенцій: ЗК6, ЗК8, СК4 Результати навчання: ПРН12, ПРН14, ПРН16 Рекомендовані джерела: 2-10	Лекція 4	12	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 7		Обговорення презентацій, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
	Практичне заняття 8		Мозковий шторм, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
	Практичне заняття 9		Усне опитування, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Семінарське заняття 4		Обговорення презентацій, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
Тема 5. Тайм-менеджмент. Особливості управління часом Знати: суть і принципи тайм-менеджменту. Причини дефіциту часу. Вміти: використовувати методи впорядкування планів робочого часу. Формування компетенцій: ЗК1, ЗК8, СК5 Результати навчання: ПРН12, ПРН14, ПРН16 Рекомендовані джерела:	Лекція 5	8	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Практичне заняття 10		Усне опитування, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Практичне заняття 11		Мозковий шторм, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
	Семінарське заняття 5		Обговорення презентацій, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
Тема 6. Сучасні технології як структурна складова успішної онлайн комунікації Знати: особливості онлайн-комунікації; онлайн ресурси для командної комунікації. Вміти: формувати цілі та задачі для командної роботи та залучати для реалізації поставлених задач відповідні сучасні онлайн технології. Формування компетенцій: ЗК9, ЗК11, ЗК12, СК9 Результати навчання: ПРН5, ПРН11 Рекомендовані джерела: 5-12.	Лекція 6	6	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Практичне заняття 12		Обговорення презентацій, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
	Практичне заняття 13		Усне опитування, робота в малих групах, за результатами роботи в малих групах навчальна дискусія.
	Семінарське заняття 6		Обговорення презентацій, навчальна дискусія, вирішення практичних задач
Тема 3. Командна робота. Основи комунікативної взаємодії на різних етапах формування команди. Тема 4. Конфлікти: особливості комунікативної взаємодії у вирішенні конфліктів Тема 5. Тайм-менеджмент. Особливості управління часом Тема 6. Сучасні технології як структурна складова успішної онлайн	Самостійна робота	5	1. Модель Белбіна щодо командних ролей. 2. Методи прийняття колективних рішень Теорія Томаса-Кілмана: стилі поведінки у конфліктній ситуації. 3. Схема розв'язання конфлікту. 4. Мислення, направлене на ефективність. 5. Досяжність і невичерпність резервів ефективності.

комунікації		6.Правило Парето.
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ		
<ul style="list-style-type: none"> • Мультимедійний проектор; • Комп'ютерний клас для проведення практичних занять. 		
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2004. – 344с. 2. Булгакова В. Адаптувати людину до життя. До питання про співвідношення понять “комунікативна компетентність” та “комунікативна компетенція” // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2005. – №6 (16). – С.82-86. 3. Вольфовська Т. Комунікативна компетентність молоді як одна із передумов досягнення життєвої мети // Шлях освіти. – 2015. – №3. – С.13-16 4. Горбунова В.В. Психологія командотворення: Ціннісно-рольовий підхід до формування та розвитку команд : монографія. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – 380 с. 5. Життєва компетентність особистості // Науково-метод. Посібник / За ред. Л.В.Сохонь та ін. – К.: Богдана, 2013. – 530с 6. Майсюра О.М. Про ефективність використання особистого часу (до питання тайм-менеджменту). // Актуальні проблеми економіки. – 2010. - №2 (104). – С. 196-200. 7. Максвелл Д. Создай команду лидеров / Д.Максвелл. – Минск, 2003. 8. Муха Р.А. Команда, її сутність та особливості розвитку // Ефективна економіка -2015. – 8. – С.110-113 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4253 9. Муха Р.А. Команда, її сутність та особливості розвитку // Ефективна економіка -2015. – 8. – С.110-113 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4253 10. Різун В. В. Теорія масової комунікації [Електронний ресурс] / В. В. Різун. – Режим доступу: http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=book.index&book=1 11. Чірікова Н.М. Мотиваційні теорії персоналу і управління мотивацією праці / Н.М. Чірікова // Молодий вчений. – 2015. – № 11. – С. 109–113 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://molodyvchenu.in.ua/files/journal/2015/11/126.pdf. 12. Яловега Н. І. Принципи застосування основних комунікаційних інструментів у діяльності підприємств споживчої кооперації [Електронний ресурс] / Яловега Н. І. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com /19_NNM_2007/Economics/23199.doc.htm. 		
*КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ		
Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання студентом 30 балів у сукупності за всіма темами дисципліни		
Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	<i>Робота на заняттях, у т.ч.:</i>	
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування бала 1
	• участь у експрес-опитуванні	за кожну правильну відповідь 0,25 бала
	• доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді), підготовка реферату	за кожну презентацію (реферат) максимум 3 бали
	• участь у роботі малих груп	За кожний етап робіт 8 балів
РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)	Модульний контроль № 1 «Методичні аспекти соціологічного дослідження»	максимальна оцінка – 20 балів
	Модульний контроль № 2 «Технології аналізу даних соціологічного дослідження»	максимальна оцінка – 40 балів
Додаткова	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських та	Звільняється від іспиту

оцінка	Міжнародних конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.	
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ Iспит	Метою залікує контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Залік проходить у усній формі.	40 балів
ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ		
бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обгрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
4	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
		Відмінно / Зараховано (A) Добре / Зараховано (B) Добре / Зараховано (C) Задовільно / Зараховано (D)

	кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.		
60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) <i>В залікову книжку не представляється</i>
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) <i>В залікову книжку не представляється</i>